

Sygn. akt II AKa 205/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 sierpnia 2017r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Ewa Jethon

Sędziowie: SA – Adam Wrzosek (spr.)

SO (del.) – Grzegorz Miśkiewicz

Protokolant: – Aleksandra Baran

Prokuratora Hanny Gorajskiej - Majewskiej

po rozpoznaniu w dniu 4 sierpnia 2017 r.

sprawy K. K., syna M. i E. z domu T., urodz. (...) w W.

oskarżonego z art. 258 § 1 k.k., z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., z art. 286 § 1 k.k.

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 8 listopada 2016 r. sygn. akt XVIII K 315/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. uchyla orzeczenie o karze łącznej pozbawienia wolności,

2. uchyla tenże wyrok w odniesieniu do czynów przypisanych oskarżonemu K. K. w pkt I (czyn z pkt 1 aktu oskarżenia) i w pkt II (czyn z pkt 2 aktu oskarżenia) i w tej części sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania;

II. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części;

III. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. orzeka wobec oskarżonego karę łączną 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności od 17 października 2005 r. do 14 sierpnia 2006 r.;

V. zwalnia oskarżonego K. K. od kosztów sądowych w sprawie w części skazującej go, obciążając wydatkami w tym zakresie Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W sprawie Sądu Okręgowego w Warszawie sygn. akt XVIII K 315/11 **K. K.** oskarżono o to, że:

1.w okresie od grudnia 2000 r. do czerwca 2001 r. w W., S. i innych miejscowościach, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, brał udział w związku zbrojnym mającym na celu popełnianie przestępstw, określanym jako „ (...)”, w ramach którego dopuścił się przestępstw polegających między innymi na oszustwach, przestępstwach przeciwko mieniu i innych,

tj. o czyn z art. 258 § 2 k.k.,

2.w okresie od grudnia 2000 roku do czerwca 2001 r. w S., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami w ramach związku przestępczego o charakterze zbrojnym, określanym jako „ (...)”, w ramach przestępstwa ciągłego i z góry powziętym zamiarem, przy wykorzystaniu działalności gospodarczej firmy o nazwie (...) z/s w S., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, po uprzednim wprowadzeniu różnych podmiotów gospodarczych w błąd co do zamiaru wywiązania się z zapłaty za dostarczony towar, doprowadził szereg pokrzywdzonych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci towarów o łącznej wartości 999.075,27 PLN, w szczególności:

1.w okresie od 17 marca do 15 maja 2001 r. w G., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 40.246,75 zł na szkodę (...) z G.,

2.w okresie od 17 marca do 13 czerwca 2001 r., w P., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 103.699,35 zł na szkodę Firmy Handlowej (...) w P.,

3.w okresie od 21 marca do 03 lipca 2001 r. w Z., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 25.660,58 zł na szkodę (...) Fabryk (...) w Z.,

4.w okresie od 24 marca do 12 maja 2001 r. w S., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 24.055,96 zł na szkodę (...) w S.,

5.w okresie od 24 marca do 25 maja 2001 r. w K., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 14.915,47 zł na szkodę (...) Sp. z o.o. w K.,

6.w okresie od 26 marca do 08 czerwca 2001 r. w B., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 35.339,74 zł na szkodę (...) Sp. z o.o. z B.,

7.w okresie od 27 marca do 25 czerwca 2001 r. w Ł., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę zł na szkodę (...) w Ł.,

8.w okresie od 27 marca do 22 maja 2001 r. w Ś., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 18.845,34 zł na szkodę (...) Fabryk (...) w Ś.,

9.w okresie od 30 marca do 13 czerwca 2001 r. w K., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 93.859,82 zł na szkodę (...) S.A. w K.,

10.w okresie od 29 marca do 05 maja 2001 r. w S., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 29.597,56 zł na szkodę (...) w S.,

11.w okresie od 09 kwietnia do 16 maja 2001 r. w O., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 19.677,70 zł na szkodę (...) w O.

12.w dniu 25 kwietnia 2001 r. w B., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 51.313,33 zł na szkodę Zakładów (...) S.A. w B.,

13.w okresie od 27 kwietnia do 11 maja 2001 r. w K., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 10.075,46 zł na szkodę Kopalni (...) w K.,

14. w dniu 07 maja 2001 r. w J., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 7.079,66 zł na szkodę (...) Sp. z o.o. w J.,

15. w dniu 09 maja 2001 r. w S., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę zł na szkodę Zakładu (...) z S.,

16. w okresie od 12 maja do 19 czerwca 2001 r. w K., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 30.315,92 zł na szkodę (...) Sp. z o.o. w K.,

17. w okresie od 17 maja do 13 czerwca 2001 r. w W., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 172.026,41 zł na szkodę (...) Sp. z o.o. w W.,

18. w dniu 19 maja 2001 r. w W., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 3.731,00 zł na szkodę (...) i Sprzęt Gospodarstwa (...) z W.,

19. w okresie od 24 maja do 21 czerwca 2001 r. we W., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 22.886,81 zł na szkodę (...) S.A. we W.,

20. w dniu 28 maja 2001 r. w K., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 16.952,09 zł na szkodę (...) S.A. w K.,

21. w dniu 30 maja 2001 r. w S., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 13.472,46 zł na szkodę Zakładu (...) w W.,

22. w okresie od 31 maja do 11 lipca 2001 r. w G., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 21.623,04 zł na szkodę PPUH (...) w G.,

23. w okresie od 31 maja do 25 czerwca 2001 r. w C., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 22.849,98 zł na szkodę (...) w T. Zespół (...) w C.,

24. w okresie od 7 do 18 czerwca 2001 r. w P., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 91.012,00 zł na szkodę (...) Fabryk (...) Sp. z o.o. z P.,

25. w dniu 12 czerwca 2001 r. w L., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 1.942,76 zł na szkodę Zakładu (...) w L.,

26. w dniu 11 czerwca 2001 r. w M., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 38.663,64 zł na szkodę P.P.H.U. Zakład (...) S.C. w M.,

27. w okresie od 20 do 26 czerwca 2001 r. w D., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 13.858,00 zł na szkodę (...) Fabryk (...) w D.,

29. w dniu 05 lipca 2001 r. w K., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 20.300,80 zł na szkodę (...) Sp. z o.o. z K.,

30. w okresie od 11 do 12 lipca 2001 r. w P., przy wykorzystaniu działalności podmiotu o nazwie R., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na łączną kwotę 14.158,37 zł na szkodę (...) Sp. z o.o. z P.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. oraz art. 12 k.k. i art. 65 § 1 k.k.,

3. w okresie od lipca do grudnia 2004 r. w B. i W., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w ramach przestępstwa ciągłego i z góry powziętym zamiarem, doprowadził M. Ł. (1) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, w ten sposób, że wprowadził go w błąd co do swoich możliwości uzyskania

kredytu bankowego w kwocie 150.000 PLN, a następnie pobrał od w/w prowizję w wysokości 2500 PLN na poczet załatwienia w/w kredytu, nie mając zamiaru wywiązania się ze swojego zobowiązania,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

4.w okresie od 5 sierpnia do 2 grudnia 2004 r. w B. i W., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w ramach przestępstwa ciągłego i z góry powziętym zamiarem, doprowadził S. M. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, w ten sposób, że wprowadził go w błąd co do swoich możliwości uzyskania kredytu bankowego w kwocie 200.000 PLN, a następnie pobrał od w/w prowizję w wysokości 8130 PLN na poczet załatwienia w/w kredytu, nie mając zamiaru wywiązania się ze swojego zobowiązania,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.,

5. w dniu 18 marca 2005 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził I. L. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 19.000 PLN, w ten sposób, że zawarł z nią ustną umowę na sprowadzenie z zagranicy i sprzedaż samochodu marki (...), nie mając zamiaru wywiązania się z przyjętego zobowiązania,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 8 listopada 2016 r.:

I.oskarżonego K. K. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt. 1 czynu, to jest przestępstwa z art. 258 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i na podstawie art. 258 § 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności,

II.oskarżonego uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt 2 czynu przyjmując, że działał w warunkach czynu ciągłego i doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem: (...) w Ł. na kwotę 24.337,78 zł. (pkt.7) zaś Zakład (...) z S. (pkt.15) na kwotę 10.114,60 zł. to jest przestępstwa z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k. i na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k. skazał go, zaś na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 65 k.k. w zw. z art. 4§1 k.k. wymierzył mu karę roku i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności,

III.oskarżonego w ramach zarzucanych mu w pkt. 3 i 4 czynów uznał za winnego tego, że działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w tym z prawomocnie skazanymi E. G. i A. Z. - za czyn popełniony na szkodę S. M., w warunkach ciągu przestępstw popełnił dwa przestępstwa z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności,

IV.oskarżonego w ramach zarzucanego mu w pkt. 5 czynu uznał za winnego tego, że w dniu 18 marca 2005 r. w W., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził I. L. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 19.000 PLN, w ten sposób, że zawarł z nią ustną umowę na sprowadzenie z zagranicy i sprzedaż samochodu marki (...), nie mając zamiaru wywiązania się z przyjętego zobowiązania to jest czynu z art. 286 § 1 k.k. i na podstawie art. 286 § 1 k.k. wymierzył karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

V. na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 86§1 k.k., art. 91 § 2 k.k. orzekł karę łączną 2(dwóch) lat pozbawienia wolności,

VI.na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet wymierzonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie oskarżonego od dnia 17 października 2005 r. do dnia 14 sierpnia 2006 r. przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności,

VII.na podstawie art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. zasądził od oskarżonego na rzecz:

- (...) S. E. z/s w H. kwotę 4 000 (czterech tysięcy) złotych,

- (...) sp. z o. o. z/s w K. kwotę 4 000 (czterech tysięcy) złotych,

-Kopalni (...) S.A. w K. kwotę 3 000 (trzech tysięcy) złotych,

- (...) S.A. (poprzednio (...) S.A. w K.) kwotę 4 000 (czterech tysięcy) złotych,

VIII.na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych, w tym opłaty, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Od powyższego wyroku apelację złożyła **obrońca** oskarżonego. Zaskarżyła ona wyrok w całości, zarzucając:

I. odnośnie punktu I naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., polegające na naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów przez Sąd I instancji i nieuzasadnionym uznaniu za wiarygodne części zeznań świadków koronnych R. B. oraz D. P., a jednocześnie pominięciu w wyroku zeznań M. W., T. W., R. A., K. W., wyjaśnień samego oskarżonego, a także nieuwzględnieniu istotnych okoliczności wynikających z fragmentów zeznań D. P. oraz R. B. korzystnych dla oskarżonego co doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych i przyjęcia, że K. K. od grudnia 2000 r. do czerwca 2001 r. w W., S. i innych miejscowościach brał udział w związku zbrojnym określanym jako „(...)” w ramach którego dopuścił się przestępstw polegających między innymi na oszustwach, przestępstwach przeciwko mieniu i innych, podczas gdy oskarżony nie działał w opisanym wyżej związku zbrojnym i nie doprowadził się w jego ramach do żadnych przestępstw;

II. odnośnie punktu II naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. oraz 424 §1 k.p.k., polegające na naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów i pominięciu zeznań świadków: R. B., M. W. czy B. W. przez Sąd I instancji, przy jednoczesnym nie wzięciu pod uwagę braku dowodów na to, że K. K. działał w ramach działalności gospodarczej PPHU (...) oraz braku wskazania przez Sąd I instancji dlaczego fakt braku uczestnictwa oskarżonego w działalności PPHU (...) uznał za nieudowodniony co doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych i uznania, że K. K. działając wspólnie i porozumieniu z innymi osobami przy wykorzystaniu firmy o nazwie PPHU (...) z/s w S. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem szereg podmiotów, podczas gdy oskarżony nie działał w ramach firmy PPHU (...) i nie doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem podmiotów wskazanych w uzasadnieniu wyroku;

III.odnośnie punktu III wyroku naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. polegające na naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów przez Sąd I instancji i niewłaściwej ocenie zeznań M. Ł. (1) oraz S. M., pominięciu zeznań A. Z., przy jednoczesnym braku jakiegokolwiek dowodu na okoliczność tego, że oskarżony udzielił M. Ł. (1) oraz S. M. obietnicy załatwienia kredytu i pobrał od M. Ł. (1) prowizję w kwocie 2500 zł, a od S. M. prowizję w kwocie 8130 zł, co doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych polegającego na przyjęciu, że K. K. doprowadził do niekorzystnego rozrządzenia mieniem M. Ł. (1) oraz S. M., podczas gdy oskarżony nie pośredniczył w zawieraniu umów kredytowych przez wyżej wymienionych i nie doprowadził ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem;

IV.odnośnie punktu IV naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. polegające na naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów przez Sąd I instancji i daniu wiary w całości zeznaniom I. L., K. G., R. W. przy jednoczesnym odmówieniu wiarygodności zeznaniom Ł. H. oraz wyjaśnieniom samego oskarżonego, co doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych polegającego na uznaniu, że K. K. zawarł z I. L. ustną umowę na sprowadzenie z zagranicy samochodu marki C. (...) nie mając zamiaru wywiązać się podjętego zobowiązania i doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia jej mieniem na kwotę 19 000 zł, podczas gdy K. K. miał zamiar dostarczyć I. L. zamówiony przez nią samochód i uczynił to;

V.w zakresie punktu VII wyroku błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia polegający na przyjęciu, że oskarżony ma obowiązek naprawienia szkody wynikający z jego przestępczego działania wobec

podmiotów wskazanych w wyroku, podczas gdy K. K. nie popełnił przestępstwa, nie jest winny zarzucanych mu czynów i nie naraził ww. podmiotów na szkodę;

VI. ponadto, z dalece posuniętej ostrożności procesowej, rażąco niewspółmierną surowość kary wskazanej w punktach I, II, III, IV oraz VII wyroku.

W konkluzji apelacji skarżąca wniosła o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie punktu I, II, III, IV, V, VI oraz VII i uniewinnienie K. K. od zarzucanych mu czynów,

ewentualnie

2) uchylene wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W odniesieniu do czynów przypisanych oskarżonemu K. K. w pkt I i w pkt II zaskarżonego wyroku apelacja jest zasadna i skutkuje uchynieniem w tej części tegoż wyroku oraz przekazaniem w powyższym zakresie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W odniesieniu do pozostałych czynów przypisanych oskarżonemu apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

I.

Czyny z pkt I i z pkt II zaskarżonego wyroku.

Sąd I instancji ustalił, że w wyniku pożyczki zaciągniętej u T. W. ps. (...) oskarżony K. K. był zobowiązany nie tylko do zwrotu pożyczonej kwoty lecz także zmuszony do przekazywania kolejnych kwot w wysokości znacznie przekraczającej pierwotne zobowiązanie. Z ustaleń tych wynika też, że w związku z rozliczeniami oskarżony kontaktował się z osobami powiązаныmi z T. W., w tym m. in. z J. S., który z nim jeździł, a także D. P. i M. W.. Sąd Okręgowy jednakże nie wyjaśnił w jaki sposób relacje łączące oskarżonego z wyżej wymienionymi osobami i w ich ramach konkretne zachowania oskarżonego skutkowały ustaleniem, że oskarżony brał udział w związku zbrojnym mającym na celu popełnianie przestępstw.

Z opisu przypisanego oskarżonemu czynu z art. 258 § 2 k.k. wynika też, że oskarżony w okresie od grudnia 2001 r. do czerwca 2001 r. dopuścił się m. in. w S. przestępstw oszustwa, co niewątpliwie związane jest z zachowaniem oskarżonego, o którym mowa w czynie przypisanym mu w pkt II zaskarżonego wyroku. W ramach czynu z pkt II zaskarżonego wyroku Sąd I instancji ustalił zaś, że: firma (...) dysponowała salonem w S., który prowadził R. B. i R. R. i wyludzano w nim towary od szeregu przedsiębiorstw. W maju lub czerwcu 2001 r. w jednym z hoteli miało miejsce spotkanie T. W. z R. B. i M. W., na które wezwano oskarżonego. Następnie na polecenie T. W. oskarżony z R. B. i M. W. pojechali obejrzeć salon meblowy w S. wykorzystywany do wyludzania towarów nabywanych z odroczoneym terminem płatności. Po przyjeździe do salonu (...) pokazał pozostałym składowane tam towary. Po powrocie do W. oskarżony i R. B. przekazali T. W. informacje dotyczące funkcjonowania firmy (...). Sąd Okręgowy ustalił też, że R. B. utrzymywał kontakty z oskarżonym i nocował u niego w domu w B.. Nadto oskarżony zakupił z firmy (...) do swojego domu meble w cenie o 50 – 60% niższej od fabrycznej (str. 18 – 23 uzasadnienia zaskarżonego wyroku).

Powyższe ustalenia zostały poczynione w oparciu o relacje R. B.. Świadek ten zeznał, że oskarżony nie zajmował się wyludzaniem towarów dostarczonych do salonu firmy (...) a jedynie na polecenie T. W. „wizytował” salon w S. w celu potwierdzenia informacji dotyczących towarów sprowadzanych do salonu. Świadek opisał spotkanie z T. W., w którym m. in. brał udział oskarżony, mające miejsce w maju – czerwcu 2001 r. w hotelu w W.. Stwierdził też, że przed wyjazdem do S. oskarżony „nie znał mechanizmu funkcjonowania PPHU (...)” (k. 4885v – 4888). O tym, że oskarżony

nie był zaangażowany w działalność firmy (...) wskazuje relacja osób wymienionych w uzasadnieniu apelacji tj. J. H. będącego kierowcą R. B., R. R., Z. N., który meble z salonu w S. sprzedawał na targowiskach oraz B. R.. Sąd Okręgowy nie wskazał dlaczego w ramach czynu z pkt 2 aktu oskarżenia przypisał oskarżonemu wyłudzenie towarów od szeregu firm w okresie od marca do lipca 2001 r., a więc także w okresie poprzedzającym jego wizytę w salonie meblowym w S..

Z tych też względów zaskarżony wyrok w zakresie czynów przypisanych oskarżonemu w pkt I i w pkt II zaskarżonego wyroku podlega uchyleniu, a sprawa w tej części przekazaniu Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Niezbędne jest bowiem ponowne przeprowadzenie w powyższym zakresie postępowania dowodowego oraz szczegółowe przesłuchanie osób mających wiedzę o przestępczej działalności oskarżonego w odniesieniu do wyżej wymienionych czynów, a w szczególności świadka R. B., w celu ustalenia, czy zachowania oskarżonego miały charakter przestępczy.

II.

Pozostałe czyny przypisane oskarżonemu.

W odniesieniu do przypisanych oskarżonemu czynów z pkt 3 – 5 aktu oskarżenia (pkt III i pkt IV zaskarżonego wyroku) obrońca zarzuciła w apelacji naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.

W tym miejscu przypomnieć należy, że ustanowiony w dyspozycji art. 7 k.p.k. obowiązek dokonywania oceny wiarygodności materiału dowodowego w oparciu o wszechstronną, zgodną z zasadami logicznego rozumowania, wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego analizę dotyczy nie tylko sądu orzekającego. Także skarżący, który zmierza do podważenia zasadności rozstrzygnięcia poprzez zanegowanie oceny dowodów stanowiących jego podstawę, nie może ograniczyć się do prostej jej negacji i arbitralnego stwierdzenia, że walorem wiarygodności winny być obdarzone wyłącznie dowody korzystne dla oskarżonego. Ta metoda kwestionowania trafności skarżonego orzeczenia nie może być uznana za skuteczną. Aby bowiem środek odwoławczy stracił swój wyłącznie polemiczny charakter, nie może ograniczać się jedynie do negacji stanowiska sądu, zwłaszcza w zakresie oceny materiału dowodowego. Obowiązkiem skarżącego jest wykazanie jakich konkretnych uchybień dopuścił się Sąd meriti w kontekście zasad wiedzy - w szczególności logicznego rozumowania - oraz doświadczenia życiowego, oceniając zebrany materiał dowodowy. Za oczywiście niewystarczające należy tu także uznać samo przeciwstawienie dowodom, na których oparł się sąd orzekający, występujących w sprawie dowodów przeciwnych, jeśli przy tym nie zostanie wykazane, że to właśnie owe dowody przeciwne, ocenione w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego, winny uzyskać walor wiarygodności, zaś dowody stanowiące podstawę ustaleń sądu, w świetle tych samych zasad, są tego waloru pozbawione.

Jeśli chodzi o zarzut obrazy art. 410 k.p.k. to przypomnieć należy, że przepis ten zobowiązuje sąd orzekający do oparcia swojego rozstrzygnięcia na wszystkich okolicznościach ujawnionych w toku rozprawy głównej. Oznacza to, że po procesowo prawidłowym i wyczerpującym przeprowadzeniu postępowania dowodowego sąd przystępując do narady nad rozstrzygnięciem winien dostrzegać wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia dowody i wynikające z nich okoliczności faktyczne. Ów obowiązek dostrzegania wszystkich dowodów i okoliczności nie może zostać prawidłowo zrealizowany wówczas, gdy każda z okoliczności wynikających z przeprowadzonego przewodu sądowego widziana jest osobno, niejako w sposób wyizolowany i oderwany od wszystkich pozostałych okoliczności. Takie swoiste atomizowanie dowodów i okoliczności wyklucza możliwość dokonania ich oceny w sposób zgodny z zasadami prawidłowego rozumowania, jak tego wymaga art. 7 k.p.k.

Podobnie ma się rzecz jeśli chodzi o ocenę wagi i przydatności dla rozstrzygnięcia przeprowadzonych w sprawie dowodów. Niedopuszczalne jest analizowanie poszczególnych dowodów tak w kwestii ich wiarygodności jak i istotności dla orzekania w oderwaniu od ich całokształtu, ignorowanie ich wzajemnego powiązania i zależności. I o ile analizowanie kwestii wiarygodności konkretnego dowodu może odbywać się (przynajmniej we wstępnej fazie owej analizy) przy uwzględnieniu wyłącznie jego treści, o tyle rozstrzygnięcie co do winy nie może się toczyć odrębnie na gruncie każdego dowodu.

Czyn popełniony na szkodę M. Ł. (1).

Przypisując oskarżonemu przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnione na szkodę M. Ł. (1) Sąd Okręgowy oparł się nie tylko na zeznaniach M. Ł. (1) i B. Ł., ale także na relacjach E. G., w których wskazał on na udział oskarżonego w przedmiotowym przestępstwie (str. 43 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Świadek E. G. wyraźnie stwierdził, że to oskarżony był pomysłodawcą podpisania umowy z B. Ł. dotyczącej uzyskania kredytu i to oskarżony miał mieć kontakt z osobą mającą możliwość załatwienia kredytu. O tym, że oskarżony poza pierwszym spotkaniem z B. i M. Ł. (1) z udziałem E. G., brał aktywny udział w działaniach mających na celu wyłudzenie od pokrzywdzonych pieniędzy poprzez wprowadzenie w błąd co do działań mających na celu uzyskanie kredytu, świadczą też zeznania M. Ł. (1) z rozprawy, kiedy to zrelacjonował, że z oskarżonym kontaktował się później telefonicznie, a oskarżony zapewniał go, iż sprawa kredytu będzie załatwiona (k. 3760 – 3762).

Skarżąca podniosła, że Sąd I instancji całkowicie dowolnie, a nie swobodnie ocenił zeznania M. Ł. (1) złożone na rozprawie a następnie mylnie wskazał, iż:

- „E. G. i K. K. mówili Ł., że kredyt da się załatwić w ciągu dwóch tygodni w banku (...) w W.” (strona 23 uzasadnienia zaskarżonego wyroku);

- „K. K. pozwolił E. G. aby ten mówił Ł., że może załatwić kredyt” (strona 25 uzasadnienia zaskarżonego wyroku).

Obrońca nie zauważyła, że ustalenia faktyczne zostały poczynione przez Sąd Okręgowy nie tylko na podstawie zeznań M. Ł. (1) złożonych na rozprawie, ale także m. in. zeznań B. Ł., oraz wyjaśnień oskarżonego. To właśnie B. Ł. opisując wizytę E. G. i oskarżonego zeznała, że po obejrzeniu gospodarstwa rolnego wyżej wymienieni stwierdzili, iż: „... da się ten kredyt załatwić w ciągu dwóch tygodni w Banku (...) w W.” (zeznania z k. 1715 – 1716, ujawnione na rozprawie k. 4616). Z kolei kwestia udzielenia E. G. pozwolenia na powoływanie się, że oskarżony może załatwić kredyt wynika z wyjaśnień K. K., które Sąd I instancji przytoczył na str. 33 uzasadnienia zaskarżonego wyroku. W dalszej części uzasadnienia Sąd Okręgowy odwołał się do tej części wyjaśnień oskarżonego, podnosząc: „Jedynie zasygnalizować należy, że nawet przy przyjęciu za prawdziwe wyjaśnień oskarżonego o nieotrzymaniu pieniędzy, to przyznanie się do wyrażenia zgody G. na powoływanie się na jego osobę jako mogącej załatwić kredyt jest równoznaczne z popełnieniem przestępstwa oszustwa, albowiem działaniem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w rozumieniu art. 286 § 1 k.k. jest korzyść nie tylko dla siebie lecz również dla innej osoby”.

To, że umowa zlecenia była podpisana z E. G., E. G. towarzyszyła B. K., pieniądze od Ł. odbierał E. G. nie oznacza, że oskarżony nie dopuścił się pełnienia przypisanego mu czynu. Materiał dowodowy w postaci zeznań M. Ł. (2), B. Ł. a także relacja E. G., o czym mowa wyżej, który to materiał został poddany analizie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku jednoznacznie dawał podstawę do ustalenia, że oskarżony brał udział w popełnieniu przestępstwa oszustwa na szkodę M. Ł. (1).

Czyn popełniony na szkodę S. M..

Sąd Okręgowy ustalił, że oskarżony aktywnie uczestniczył w czynnościach mających wywołać u pokrzywdzonego przekonanie, iż związane są one z załatwieniem kredytu, w tym zwrócił się do K. M. o wpłacenie kwoty 500 zł, informował o osobie o imieniu W. rzekomo będącej pracownikiem banku, a także z pokrzywdzonym i A. Z. udał się do agencji zajmującej się załatwieniem kredytu, pozorując sfinalizowanie podpisania umowy kredytowej, do której podpisania nie doszło, a wyjazd zakończył się żądaniem wpłacenia dalszej kwoty 3.000 zł. Powyższe ustalenia zostały oparte na zeznaniach S. M. i K. M. w tym w odniesieniu do ostatniego opisanego wyżej wydarzenia koreluje to z relacją A. Z. (k. 2006 – 2008).

Oceny prawidłowości ustaleń poczynionych przez Sąd Okręgowy nie można przeprowadzić – jak to czyni obrońca w uzasadnieniu apelacji – jedynie przez pryzmat fragmentów zeznań K. M..

Dokonując ustaleń w zakresie czynu z pkt 4 aktu oskarżenia Sąd Okręgowy stwierdził, że: „K. K. wyraził zgodę E. G., aby ten powoływał się na jego osobę jako mogącej załatwić kredyt” (str. 26 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). W tym zakresie – o czym mowa we wcześniejszej części niniejszego uzasadnienia – Sąd I instancji oparł się na wyjaśnieniach oskarżonego.

Stwierdzenie przez świadka A. Z. podczas przesłuchania na rozprawie, że nie przypomina sobie, aby był świadkiem obiecywania przez oskarżonego załatwienia kredytu dla innej osoby, nie może stanowić podstawy do kwestionowania ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Okręgowy. Należy zauważyć, co nie umknęło uwadze Sądu Okręgowego, że prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 27 lutego 2012 r. sygn. akt III K 148/11 A. Z. został uznany za winnego popełnienia przestępstwa na szkodę S. M..

Czyn popełniony na s. I. L..

Bezspornym jest, że oskarżony zobowiązał się sprowadzić dla I. L. z zagranicy samochód (...) i w tym celu otrzymał od niej kwotę 19.000 zł. Z zeznań pokrzywdzonej wynika, że wskutek jej nacisków, oskarżony - z którym wielokrotnie kontaktowała się osobiście i telefonicznie – przekazał jej samochód (...) stanowiący własność K. G. i pomimo składanych obietnic nie dokonał czynności związanych z przeniesieniem własności tegoż samochodu na pokrzywdzoną, a samochód ten po upływie pewnego czasu został zabrany przez właściciela.

Gdyby zgodnie z zeznaniami Ł. H. oskarżony zapłacił K. G. za samochód (...), to winien dysponować umową nabycia tego samochodu, a w konsekwencji po dostarczeniu powyższego pojazdu pokrzywdzonej winien zawrzeć z nią stosowną umowę przeniesienia własności. Fakt, że oskarżony przekazując samochód pokrzywdzonej nie dysponował umową jego nabycia, a następnie nie zawarł z I. L. umowy przeniesienia własności pojazdu ewidentnie świadczy, że dostarczenie pojazdu będącego własnością innej osoby było czynnością mającą na celu zdezorientowanie pokrzywdzonej co do rzeczywistych zamiarów oskarżonego, a w konsekwencji odstąpienie przez nią od żądania spełnienia świadczenia w postaci dostarczenia samochodu bądź zwrotu przekazanych pieniędzy w wysokości 19.000 zł.

Zakładając – jak twierdzi świadek Ł. H. – że oskarżony był rozliczony z K. G., to nie było jakichkolwiek przeszkód do zawarcia pomiędzy oskarżonym a właścicielem samochodu umowy przeniesienia własności, a po dostarczeniu samochodu pokrzywdzonej zawarcia z nią w powyższym zakresie również stosownej umowy. O tym zaś, że oskarżony nie rozliczył się z właścicielem samochodu świadczą zeznania K. G.. Dlatego też niezależnie od przedstawionej przez Sąd Okręgowy argumentacji co do znaczenia zeznań Ł. H. dla zapadłego w sprawie rozstrzygnięcia relacja złożona przez tego świadka nie może podważyć ustaleń Sądu I instancji. Fakt, że świadek przed rozprawą kontaktował się z córką oskarżonego i otrzymał od niej sms-a dotyczącego zeznań, które miał złożyć, niewątpliwie osłabiają miarodajność jego depozycji.

O tym, że oskarżony nie miał zamiaru nabycia dla pokrzywdzonej samochodu za otrzymane od niej pieniądze świadczy również to, iż od I. L. otrzymał kwotę 19.000 zł, a za samochód (...) miał uiścić K. G. 32.000 zł i to w sytuacji, gdy wedle twierdzeń oskarżonego, znalazł on samochód (...) ale w cenie wyższej od pieniędzy otrzymanych od pokrzywdzonej. Nadto, jeżeli oskarżony nie miał pieniędzy na zwrot pokrzywdzonej kwoty 19.000 zł to dopłacenie przez niego dodatkowej kwoty do samochodu (...) byłoby całkowicie irracjonalne.

Świadek I. L. zeznała, że gdy zażądała od oskarżonego zwrotu pieniędzy, to oskarżony oświadczył, że ich nie ma albowiem je zainwestował, co również wskazuje, iż oskarżony biorąc pieniądze od pokrzywdzonej nie miał zamiaru wywiązać się z zobowiązania dostarczenia samochodu.

*

W świetle powyższych rozważań nie można podzielić zarzutów apelacji, że w odniesieniu do czynów przypisanych oskarżonemu w pkt III i w pkt IV zaskarżonego wyroku Sąd I instancji uchybił uregulowaniom zawartym w art. 7 oraz w art. 410 k.p.k. i wydał wadliwe rozstrzygnięcie.

III.

W związku z uchyleniem zaskarżonego wyroku w części dotyczącej czynów przypisanych oskarżonemu w pkt I i w pkt II oraz przekazaniem sprawy w tym zakresie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania Sąd odwoławczy uchylił orzeczenie o karze łącznej pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy uznał, że czyny z pkt 3 i pkt 4 aktu oskarżenia zostały popełnione w ramach tzw. ciągu przestępstw, o których mowa w art. 91 § 1 k.k. i wymierzył oskarżonemu karę 1 roku pozbawienia wolności. Z kolei za czyn z pkt 5 aktu oskarżenia w stosunku do oskarżonego została orzeczona kara 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd odwoławczy mógłby ingerować w wysokości orzeczonych kar jedynie w przypadku stwierdzenia, że są one rażąco niewspółmierne. Rażąca niewspółmierność kary, o której mowa w art. 438 pkt 4 k.p.k., zachodzić może tylko wówczas, gdyby na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd I instancji a karą, jaką należało by wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 k.k., przy czym na gruncie art. 438 pkt 4 k.p.k. nie chodzi o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby w potocznym znaczeniu tego słowa - „rażąco” niewspółmierną, tj. niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (Komentarz do Kodeksu postępowania karnego pod red. prof. dr hab. Zbigniewa Gostyńskiego, Dom Wydawniczy ABC, 1998, teza 22 do art. 488, str. 462 – 463, tom II).

W żadnej mierze orzeczone wobec K. K. wyżej wymienione kary jednostkowe nie mogą uznane za rażąco niewspółmierne w rozumieniu, o którym mowa wyżej.

Sąd Apelacyjny orzekł karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, uznając, że kara w powyższej wysokości jest zgodna z zasadami obowiązującymi przy kształtowaniu kary wymierzonej w przypadkach realnego zbiegu przestępstw.

Zważywszy na sytuację majątkową oskarżonego Sąd odwoławczy na podstawie art. 624 § 1 i art. 626 § 1 k.p.k. oraz art. 16 ust. 1 i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) zwolnił K. K. od kosztów sądowych w sprawie w części go skazującej, obciążając wydatkami w tym zakresie Skarb Państwa.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w wyroku.